

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/422/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412213374
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6412213374.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. AK Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, menom ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát proti odporcovi Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/167/2012-78 zo dňa 11. februára 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/167/2012-78 zo dňa 11. februára 2015 zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 127,-- Eur ako majetkovej škody a sumy 330,-- Eur, ako nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ako súdu exekučného pri výkone verejnej moci. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ podal návrh na zrušenie nariadeného pojednávania, odôvodňujúc ho objektívnym porušením zásady nestrannosti súdu a sudcu a súčasne navrhol prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) a § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o jeho ústavnej sťažnosti, predmetom ktorej je rozhodnutie o porušení jeho práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že o námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý zákonného sudcu v prejednávanej veci z konania nevylúčil. Samotná skutočnosť, že navrhovateľ nie je s týmto rozhodnutím spokojný, v dôsledku čoho podal sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, nie je dôvodom na prerušenie konania, preto prerušenie konania nepovolil.

V odôvodnení tiež uviedol, že návrhom si navrhovateľ uplatnil právo na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom okresného súdu ako súdu exekučného, keď tento nerozhodol v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora. Bol toho názoru, že návrh navrhovateľa nespĺňa zákonné procesné podmienky pre jeho prejednanie a nie je z neho jasný titul nároku tak, ako to vyplýva z § 43 ods. 1 O.s.p. Podmienkou pre uplatnenie nároku navrhovateľa na náhradu škody na súde je žiadosť o predbežné prerokovanie tohto nároku odporcom, ktorú žiadosť síce navrhovateľ doručil odporcovi, avšak napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo navrhovateľovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhrad škody bola odporcovi doručená všeobecná odpoveď, kde navrhovateľ nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie a nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora a s

dátumom doručenia súdu uznesenie o zmene exekútora a podobne. Navrhovateľ sa mohol podľa § 16 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 514/2003 Z.z.) domáhať uspokojenia svojho nároku na súde až po uplynutí 6-mesačnej lehoty.

Poukázal aj na to, že navrhovateľ nepreukázal ani jeden zo základných predpokladov vzniku nároku poškodeného na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorý spočíval v nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora, resp. nezákonnom rozhodnutí spôsobenom orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a teda konajúcim exekučným súdom, v preukázaní vzniku škody - nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi jej vznikom a nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím exekučného súdu. Okresný súd bol toho názoru, že zo strany navrhovateľa nebol preukázaný podľa § 9 cit. zák. prvý zákonný predpoklad, a to nesprávny úradný postup exekučného súdu pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora, keď v konaní neboli preukázané žiadne prieťahy. Ohľadom navrhovateľom tvrdeného prieťahu v konaní exekučného súdu sa nevedlo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa žiadna sťažnosť, ani nerozhodoval Ústavný súd SR, v dôsledku čoho neboli splnené zákonné podmienky pre konanie o nároku na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Z tohto dôvodu, ale ani z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktoré malo spočívať v prekročení zákonom určenej lehoty na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora nemohlo dôjsť ku vzniku škody a nemajetkovej ujmy, preto nie je možné požadovať ich náhradu.

Okresný súd v tejto súvislosti poukázal na to, že postup pri rozhodovaní exekučného súdu sťažilo aj nadmerné množstvo rovnakých návrhov a žiadostí podaných na exekučný súd navrhovateľom v rovnakom čase, kedy musel každý jeden návrh kvalifikovane posúdiť, čo nie je možné podľa názoru okresného súdu považovať za zbytočné prieťahy v konaní. Navrhovateľ sa tak ocitol v situácii, ktorá nastala výlučne jeho zavinením.

S rozhodnutím okresného súdu sa neuspokojil navrhovateľ a podal proti nemu odvolanie. V odvolaní poukázal na tú skutočnosť, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p., keď sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., k vadám uvedeným v § 221 ods.1, keď rozhodoval vylúčený sudca, ako aj k vadám podľa § 221 ods.1 O.s.p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal ním navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Namietal tiež, že okresný súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu napriek tomu, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody s predložením listiny, ktoré tieto preukazovali. Podľa jeho názoru nemohol okresný súd postupovať podľa § 101 ods.2 O.s.p. a ak tak urobil, odňal mu tým právo na konanie pred súdom. Poukázal na tú skutočnosť, že žiadal o prerušenie konania, čo okresný súd neakceptoval a nariadil pojednávanie. Neakceptoval ani jeho žiadosť o zrušenie pojednávania z dôvodu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená, je potrebné z konania vylúčiť. Tá okolnosť, že krajský súd neprihliadol na ním uvádzané dôvody, ktoré vylúčenie sudcu z pojednávania tejto veci odôvodňovali nič nemení na tom, že v jeho očiach, a objektívne v očiach verejnosti, nie je možné takéhoto sudcu považovať za nestranného. Tvrdil preto, že v konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad, pričom pojednávanie súd vo veci odložiť mohol. Z dôvodu jeho neprítomnosti na pojednávaní sa nemohol vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých okresný súd pri rozhodovaní vychádzal a ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil svoje rozhodnutie. Z týchto dôvodov preto došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti, jeho práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu možnosti navrhovateľovi konať pred súdom. Z dôvodu, že sa nemohol vyjadriť ku skutkovým a právnym otázkam prejednávanej veci, ako aj z dôvodu, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, ku ktorým sa tiež nemal možnosť vyjadriť a ani navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení, považoval rozhodnutie okresného súdu za nesprávne.

Podľa jeho názoru nemohol okresný súd vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania a jeho právo na kontradiktórny súdny proces porušil tým, že vykonal dokazovanie obsahom exekučného spisu, pre ktorý dôkaz sa rozhodol sám, pričom nie je zrejmé, či šlo o dôkazy, ktoré boli založené v exekučnom spise. Záverom sa vyjadroval k majetkovej škode, ktorú si v návrhu uplatnil a ohľadom ktorej súd návrh zamietol. V odvolaní uviedol, že súd skúmal len škodu, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas

nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka, čo však z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nevyplýva. Okresný súd sa podľa jeho názoru žiadnym spôsobom nevysporiadal ani so znaleckým posudkom o vzniku a výške vzniknutej škody, ktorý navrhovateľ predložil súdu. K nemajetkovej ujme navrhovateľ uviedol, že okresný súd v rozhodnutí nevysvetlil, prečo nedošlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy SR, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote, keď sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a nezdôvodnil ani, prečo konal vo veci, keď navrhovateľ predložil návrh na prerušenie konania pred pojednávaním vo veci samej.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporca nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods.1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p., pričom dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné zrušiť.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že predmetom sporu je právo navrhovateľa na zaplatenie sumy ako majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ako súdu exekučného pri výkone verejnej moci, pričom navrhovateľ žiadal konanie v prejednávanej veci prerušiť do rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho sťažnosti. Už v návrhu navrhovateľ žiadal, aby z dôvodu námietky predpojatosti okresného súdu, ktorý má vec prejednať preto, že svojim konaním sám vyvolal skutočnosť, ktorá založila právo navrhovateľa uplatňované týmto návrhom, a to jeho nesprávnym úradným postupom, nemôže byť ako štátny orgán, ktorý je škodcom v spore medzi navrhovateľom a štátom objektívne rozhodujúcim orgánom v prejednávanej veci, preto navrhol postup podľa § 12 O.s.p., a teda, aby nadriadený súd rozhodol pred prvým prejednaním veci o jej prikázaní inému súdu, pretože sudcovia konajúceho súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania. Z dôvodu námietky zaujatosti vznesenej navrhovateľom, z ktorej vyplynulo, že pridelením tejto veci ktorémukoľvek zo sudcov konajúceho súdu by právo navrhovateľa na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom bolo porušené, keďže neexistuje podľa rozvrhu práce na súde žiaden sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý, predložil okresný súd nadriadenému súdu na rozhodnutie námietku zaujatosti vznesenú navrhovateľom. Nadriadený súd o nej rozhodol tak, že v prejednávanej veci vylúčil z rozhodovania len toho sudcu, ktorý konal v navrhovateľom namietanej exekučnej veci. Ostatných sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania tejto veci nevylúčil.

Navrhovateľ si návrhom uplatnil právo na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z toho dôvodu, že exekučný súd potom, ako dostal od súdneho exekútora žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nekonal pri udelení poverenia v súlade s § 44 ods.2 EP, keď o nej rozhodol až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 15 dní od jej doručenia.

Odvolací súd však z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia zistil, že okresný súd neposudzoval nesprávny úradný postup exekučného súdu, ktorý mal za následok vznik majetkovej škody uplatnenej navrhovateľom z dôvodu uvedeného v návrhu, a teda z dôvodu oneskoreného rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ale návrh zamietol z toho dôvodu, že okresný súd rozhodol o zmene súdneho exekútora v primerane dlhom čase, čo príčinou vzniku materiálnej škody a nemajetkovej ujmy v prejednávanej veci nebolo. Skutkové zistenia, ktoré sú podkladom pre právne posúdenie veci okresným súdom preto nekorešpondujú so skutkovým stavom opísaným navrhovateľom v návrhu na začatie konania, ktorý ani okresný súd nezisťoval, a preto ho nemohol vyhodnotiť správne, na základe čoho tak rozhodoval o nároku navrhovateľa, ktorý v návrhu uplatnený nebol. Okresný súd sa tak nevysporiadal s podstatným tvrdením navrhovateľa v návrhu, a to že mu vznikla majetková škoda v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, keď tento nekonal pri udelení poverenia v súlade s § 44 ods.2 EP a keď o nej nerozhodol v zákonom stanovenej lehote.

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu musí podľa § 157 O.s.p. vyplývať okrem iného vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahou súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Podľa názoru odvolacieho súdu nemohol preto okresný súd správne zistiť skutkový stav a následne vec aj správne právne posúdiť, keď na navrhovateľom uvádzané tvrdenia nevykonal žiadne dokazovanie.

Z vyššie uvedených dôvodov musel odvolací súd rozhodnutie okresného súdu podľa § 221 ods.1 písm. h) O.s.p. zrušiť a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní okresný súd zistí, či je nárok týkajúci sa spôsobenej škody uplatnený navrhovateľom v návrhu dôvodný a či rozhodnutie okresného súdu, ako súdu exekučného o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia bolo tak, ako to tvrdí navrhovateľ vydané po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty, ako aj tú skutočnosť, či takýto postup súdu mohol mať za následok vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ žiadal v prejednávanej veci samostatným návrhom konanie prerušiť, bolo potrebné o jeho návrhu, ak okresný súd dospel k záveru, že nie je dôvodný, rozhodnúť v súlade s § 109 ods. 1/ písm. b/ a § 109 ods. 2/ písm. c/ O.s.p. uznesením tak, ako to vyplýva z Občianskeho súdneho poriadku, a teda, že jeho návrh na prerušenie konania zamietá. Okresný súd tak, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní síce rozhodol na pojednávaní uznesením, ktoré obsahom korešponduje s príp. zamietavým výrokom, avšak rozhodnutie v písomnej forme nevypracoval a ani nedoručil účastníkom konania. Keďže sa nejedná o rozhodnutie o vedení konania, ktoré nie je potrebné vyhotoviť v písomnej forme, ak sú účastníci na pojednávaní prítomní, musí súd o návrhu navrhovateľa, ktorý žiadal konanie prerušiť vždy rozhodnúť uznesením, musí ho aj kvalifikovane odôvodniť a doručiť účastníkom konania.

Odvolací súd nevyklučuje aj taký postup okresného súdu, že v záhlaví rozsudku, ktorým rozhoduje vo veci samej uvedie, že rozhoduje aj o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania a v jeho prvej výrokovej vete uvedie rozhodnutie o tom, ako o návrhu na prerušenie konania rozhodol, pričom svoje rozhodnutie stručne zdôvodní. Pokiaľ rozsudok s takýmto výrokom, ktorý bude súčasťou výroku vo veci samej doručí obom účastníkom konania, splní povinnosť, ktorá vyplýva pre súd z § 168 O.s.p., čo sa v prejednávanej veci nestalo.

Je preto potrebné, aby okresný súd rozhodnutie o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania buď vyhotovil samostatne, alebo ho uviedol do rozsudku vo veci samej a doručil obom účastníkom konania.

Podľa § 224 ods.3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Uznesenie bolo jednohlasne schválené členmi senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.